

prej, naj bi tudi davčni in drugi gg. uradniki z ministri vred imeli samo trikrat večjo plačo kot pred vojsko!! Ali nismo pred zakonom vsi enaki?! Ali more s tako dvojno mero ljudstvo biti zadovoljno? Če pa vi davkarji in drugi ne morete s samo trikrat večjo plačo shajati, kako pa naj shaja davkoplačevalec kmet, ki ga še itak vsako leto razne nezgode zadevajo. Naj ima država, kar potrebuje in kar ji gre, a naj se pusti tudi državljanom, kar potrebujejo in kar jim gre. Ako vrednost zemljišč 30-50krat više cene, ki pred 10 leti, potem tudi davka prost dohodek za 30-50kratni znesek zvišajte. Dvojna mera ne rodi zadovoljnosti, ampak ravno nasprotno.

Urekovo „zborovanje“ pri Sv. Petru pod Svetimi gorami.

Najzadnji številki „Kmetijskega lista“ priznava slabostni poslanec g. Urek svoj poraz pri Sv. Petru p. Sv. gorami. Uvodoma opisuje Urek ta svoj shod, katerega pa sploh ni bilo, ker se je zbal javne sodbe njegovega delovanja. Shod je bil pri cerkvi oznanjen kot javen shod, dostopen za pristase vseh strank. Ko je pa Urek popoldne videl, da v St. Petru nima pristavev in da je peščica njegovih „leibgardistov“ premalenkostna, je junško zatrljeval, da shod ni bil napovedan za vse. Nato pa se je „junaku“ z Globokega dokazalo črno na belom, da je shod bil v resnici naznanjen kot javen shod. V strahu se je nato skrčil „podpredsednik narodne skupščine“ za hajonete šentpeterskih zandarjev, kajti v senci teh špijskih stvari se ljudje z umazaniji vestmi počutijo najbolj varne. Pri zaprtih vratih in dobro zaklenjenih durih je Urek petnajstskim poslušalcem razlagal slabostni evanĝelij in slikal državni in svoj žalosten položaj. Da ni bilo zandarjev, ne bi Urek mogel govoriti niti tem maloštevilnim radovednežem. Njegova duhovitost se najlepše zrcali iz dejstva, da na stavljenja vprašanja ni vedel in ni maral odgovoriti, ker ni znal. Pač pa si je ta slabostni junak pri okr. glavarstvu v Brežicah izposloval za zandarje povelje, da ga morajo braniti ne le proti napadom, marveč tudi proti mečkicem. Tako varnega se čuti sedaj Urek v krajih ob Sotli in Savi, kjer je nekdanj tako oblastno hujskal in klevetal... Svojo hvaležnost so mu šentpeterski pokazali s tem, da so mu pri odhodu napravili dolg špalir ter ga počastili s klici: „Dol z Urekom! Proč z njim! Dol z izdajalcem!“ Ogorčeni zborovalci so dične-ga izdajalca slovenske avtonomije opljuvali. Tako je končal ta shod, o katerem piše Urek, da je bil podučljiv. S tem je Urek povedal resnico: shod je bil za njega v resnici nadvse podučljiv.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Ze v zadnji številki našega lista smo poročali o početnem delovanju bivšega ministrskega predsednika Stojana Protiča, ki je odločno nastopil proti sedanji vladni Pašiča. Sedaj potuje Protič po Vojvodini in razlaga pristavim radikalne stranke svoje protivladno stališče. Z nastopom Stojana Protiča se je sedanja prijateljska zveza med demokrati in radikali silno razcahljala. Poveljno so vznemirjeni demokrati, ki zahtevajo od radikalne stranke, da naj obsodi Protičeve „spletkarije“ proti se danji vladi in da naj ga izobči iz te stranke. Tega pa radikali nikakor nččejo storiti in zato se v zakonodajnem odboru pripravajo z vso vneto. — Demokrati hočejo v zakonih zasigurati svojim voditeljem samovlado ali fakozvano diktaturo, kateri se pa radikali upirajo. Vsa znamenja kažejo, da bo demokratsko-samostojno-radikalna vlada vsled notranjih preprirov sama razpadla in da se v takem stanju držati ne more.

Avstrija. V Avstriji, kjer se kaže velike predpriprave za otvoritev kolesejmov na Dunaju in v Građu, grozijo železničarji s štrajkom, ker jim železniška uprava ni izplačala povračila na draginjsko doklado. — Za-

padna Ogrska se do danes ni v posebej Avstrije, to pa radi enostavnega vzroka, ker Avstrija nima discipliniranega vojaštva, s katerim bi omenjeno pokrajino zasedla.

Italija. Iz Inomosta javljajo, da je prišlo v Tridentu pred par dnevi do ostrih spopadov med lašisti in prebivalci. Posredovala je policija, ki je razla orožje. Množica je lašiste — prebivalca. Varstveno službo opravljajo karalinjerci.

Velik ljudski tabor

za ves gornjegrajski okraj se vrši 16. oktobra ob 2. uri popoldne pri Sv. Frančišku v Gornji Savinjski dolini.

Govorijo: Dr. Korošec, poslanca Pušenjaka, Kranjc in drugi. — Po zborovanju sestane županov, občinskih odbornikov vseh Kmetijskih zvez gornjegrajskega okraja. — 16. oktobra mora biti zbrana vsa gornjesavinjska dolina krog našega voditelja dr. Korošca!

Tedenske novice.

Naš kralj Aleksander, ki se je zdravil dalje časa na Francoskem, se vrne te dni v Beograd, kjer bo prisostoval zadnjim pogrebnim slovesnostim za rajnim kraljem — očetom Petrom.

Naš kraljevi namestnik Ivan Hribar je slavil minuli ponedeljek 70letnico svojega rojstva.

Ob prisotnosti 2000 oseb, osobito mladih gospodarjev, je zboroval minulo nedeljo naš voditelj dr. Korošec na dvoru ptujskega minoritskega samostana. Razlagal je poslušalcem zunanjo ter notranjo politiko. Posebno je kazal zborovalcem vso okrutnost sedanje vlade in zagotovil poslušalce, da ob času, ko bo strmoglavljena sedanja vlada, bodo vsi krivci sedanjega obupnega stanja kaznovani od najvišjega do najnižjega. Za dr. Korošcem je še govoril o neznosnih davčnih bremenih in od samostojnih povišanih takсах g. prof. Vesenjaka. Zadnji je nastopil kot zagovornik kmetijskih pravic bivši poslanec Meško. Po shodu se je vršila ustanovitev županske zveze za ptujski okraj. Preteklo nedeljo se je vršil tudi veličasten mladeniški tabor pri Sv. Križu pri Slatini. Mladeniška slovesnost se je začela s službo božje, popoldne je bilo pa zborovanje, na katerem je govoril mladini poslanec dr. Hohnjec in jej klical v spomin njeno dolžnost do katoliškega časopisja. Nastopilo je še v govoru več mladeničev iz sosednih župnij. Po govorih se je vršila javna telovadba.

Shod SLS na Ponikvi ob juž. žel. Dne 18. sept. t. l. je bil dobro obiskan. Predsedoval je posestnik Mlakar. Govorila sta poslanec Pišek in tajnik Žebot. Zborovalci so odobravalni vsem izvajanjem govornikov ter so končno v posebnih resolucijah izrekli popolno zupanje Jugoslov. Klubu in načelniku dr. Korošču, obsodili izdajstvo samostojnih poslancev v Beogradu, zahtevali revizijo ustave in samoupravo za Slovenijo, odpis davkov vsled suše, carine prost izvoz goveje živine, kot katoličani zahtevajo z vso odločnostjo odpravo kancelparagrafa, hočemo krščansko vzgojo otrok v šoli, ugovarjajo, da bi se vzela samouprava našim občinam, zahtevajo, da stori vlada odločne korake za preživljanje ljudstva, sicer preti strašno gorje. Koruza, mast in fižol, kar ga je še v Jugoslaviji, naj se shrani za trpeče ljudstvo za spomlad. Tudi navzoči nasprotniki so soglašali z izvajanjem govornikov in z resolucijami.

Bivši ministrski predsednik Stojan Protič je izdal na narod proglas, v katerem zahteva, da se mora ustava takoj predrugačiti, ker so vsi oni, ki so glasovali za ustavo, jo sami pogazili po 1 mescu. Nadalje pravi Protič v svojem proglasu, da je bil pred ujedinjenjem sedanji ministrski predsednik Pašič v Ženevi za tri vlade in dve državi, sedaj pa je proti avtonomistični upravni razpredelbi naše kraljevine. Protič tudi ostro napada razveljavljenje komunističnih poslanskih mandatov in razne policijske predpise potom katerih se ovira potovanje po državi ter se izvaja nečuvno časnikarsko cenzuro. Protič tudi oznanja narodu, da je dala vlada nekatere komuniste pod ključ, drugi pa dobivajo propustnice s pomočjo prijateljev ministra Svetozarja Pribičevića in nekatere ruske komuniste je vlada

sama postavila za čuvarje naših državnih mej.

Pašič ima solzne oči, tako so ga ginili naši samostojneži. Po poročilu »Narodne Politike« je kranjski nadsamostojnež Azman pozdravl v Beogradu celo vlado in posebej se Pašiča takole: »Pozdravljam največjega genija, največjega sina naše velike in lepe očetnjave!« Pašič pa je solznih oči odgovoril: »Dragi bratje, jaz sem s svojimi tovariši delal na ustvarjenju vse te lepote. Srečen sem, ker vidim vas Slovence svobodne in ravnopravne med nami. Sedaj mi ni žal umreti, ker sem dočakal, za kar sem se toliko let trudil!« Pašič je toliko let ustvarjal Veliko Srbijo. Torej? —

Ministrske cigarete. Sedanja demokratsko-samostojno-radikalna vlada je predpisala nov pravilnik, po katerem imajo službujoči ministri pravico na 1800 komadov najfinjših cigaret na mesec. Pomočniki ministrov dobijo 500 komadov, ministri pa, ki pripadajo gospodarsko-financnemu odboru, prejemale poleg tega še po 1000 komadov bosanskih cigaret. Ti gospodje dobijo cigarete zastonj. Za polovično ceno dobivajo: predsednik narodne skupščine 1800 komadov, kraljevi adjutanti 1000, podpredsedniki skupščine (slabostojni Urek) 800 komadov. Po 600 cigaret dobivajo: kraljevi ordonančni oficirji, armadni poveljniki, predsednik kasacjskega sodišča, predsednik glavne kontrole in pokrajinski namestniki. Za centralistično gospodo najfinjšje »zastonj-cigarete«, za davkoplačevalca pa niti ubornega tobaka za pipo! Le tako naprej, enkrat bo tudi tega paradiza konec!

Minister Pucelj in poslanec Urek sta govorila 8. septembra na samostojnem prazniku na Bledu. G. minister je dobro povedal, ko je rekel: »Samostojni so dosegli tekom 6 mesecev več, kakor prej drugi v 30 letih.« Res, res, nikdo ni v 6 mescih odril vseh davkoplačevalcev kar za celih 200 milijonov kot samostojni poslanci, kar so dosegli samostojni v Beogradu, so dosegli za svoje župe, župe davkoplačevalcev pa skoro čisto izpraznili. Poslancu Ureku pa je ušla na slabostojnem prazniku iz njegovih sicer resnici nepristopnih ust ta le resnična: »Vsi, ki so prišli s pomočjo kmetijskih glasov na vlado, pozabili so potem na kmetijske koristi.« Tako je poročal zadnji »Kmet. list«.

Drofenikova polomija v Ljutomeru. Bil je eden največičastnejših shodov, katerega so priredili v nedeljo, dne 18. t. m. Drofenikovi kimovci — tako jih je nazival gospod Drofenik sam, ko jih je prišel osebno reševati. Zbralo se je precej ljudstva, toda le pičla četrtina zapeljanih gostilničarjev, veleposestnikov in slikarski mojster, prvega govornika (Drofenika) je bilo res imenitno poslušati, ker je govoril s tako strastjo sovraštva do klerikalcev, seveda tudi proti Korošču, da so morali naši možje, ki imajo še kar poštenja do onih ljudi, ki so nam Jugoslavijo osvobodili, zaklicati: »Živji dr. Korošec!« In glejte, ta glas se je razlegal tudi med ostalimi občinstvom tako močno, da so se govorniku pojavile na obrazu tako kisle poteze, kakor tisti kravi, nad katere glavo je sicer čas sedanji g. minister Pucelj nastavljal sekiro. Pa stvar se je vlekla naprej, ker je drugi govornik ravnatko sagal, kakor prvi. Nismo mogli mislovati. Človeku se zdi res neumno, da bi človek, ki se predstavlja za poslanca, ljudem hvali uspehe, od katerih še nimamo niti najmanjše dobrote. Muropoljski kmetje, vprašam vas, kako dolgo že kuhate žganje prosto in še druge dobrote, katere uživajte od teh ljudi, saj so vam jih nasteli? — »Proč z advokati, dol z visokimi plačami uradnikov!« to so vam klicali le samo tu ko pa bodo prišli spet v Beograd, bodo pozabili na dobrote, katere so kmetom obljubili. Gospodje, če ravno trdite to in ono, mi vam moramo odkrito povedati, da se je po vašem shodu mnogo ljudi zgražalo nad vašimi nesramnimi lažmi. Ko se je glasovalo za predložene zaupnice, je ploskalo za g. Pašiča 7 slabostojnežev, za Pucelja pa 6. Pozabili so pa na dr. Vesenjaka, kateremu so po zimi še pele izali. Dragi muropoljski kmetje, viničarji in delavci, ti ljudje so vam rekli, da bodo napravili v državi mir in zadovoljnost. Vi pa jih morate poslušati in ubogati in šele v petih letih boste zmagali. Vsi tisti, ki ste bili

navzoči na tem shodu, nam povejte za par mesecev uspehe, katere so vam v nedeljo, dne 18. septembra obljubili, kajam pa sodite sami.

Se nekaj o Mermoljevih stotisočakih iz Jarenine smo dobili ta-le opis. V zadnjem „Gospodarju“ ste prav dobro vprašali slabostnega poslanca Mermolja, odkod je v par letih, odkar se je pritepel v naše kraje, — zdel toliko stotisočakov, da je zdaj kupil za pol milijona gospodsko posestvo nekoga Hrvat v St. Iju. Mi tu v Jarenini poznamo „blagonosno“ delovanje, vse „trude, znoje in težave“, ki jih je imel Mermolja za časa svojega gibanja v Slov. goricah. Mož je sadil na svojem približno 10 oralov velikem posestvu v Glačniku paradizni-ke, peteržil, majaron, papriko, kumarece vrtovske buče, črešnje, solato in švargline in enako robo. Mož se ne preste, če vozari iz enega verižniškega kota v drugega. To je vse njegovo veliko „delo“ za naše ljudstvo. S tem svojim „delom“ in političnim hujskanjem si je zaslužil borihih pol milijon kron in še več. Mi pa, ki se trudimo z svojo živinorejo, z našo vinsko trojo ostalim poljedelstvom, pa moramo za to čas še prihranke prejšnjih let uporabljati za plačevanje neznosnih davkov in drugih bremen, oziroma — mogoče že iščemo posojila pri naših sosencih. Mi in naši otroci, posebno pa naši viničarji, hodimo z raztrgano in oguljeno obleko okoli in si še za v nedelje in praznik ne moremo oskrbeti s čisto obleko. Samostojni general g. Mermolja si v tem času kupuje kar za pol milijona gospodski grunt. Ko je g. Mermolja lovil pred 28. novembrom p. l. naše glasove, je kričal po shodih, kako on on po očetovsko skrbel za našega kmeta in sploh za naše ljudstvo na deželi. Vpil je, kako bo odpravil on davke in prinesel druge dobrote. Pa zgonilo se je nasprotno. Njegova stran ka je stopila v vlado in iz korit zajemaje sedaj samostojni preroki na račun nas davkoplačevalcev stotisočake. Mermolja in njegovi so prodali slovensko avtonomijo za srbski centralizem. In še vedno se najdejo zaslepljenci, ki drvojo za Mermoljem in njegovo izdajatsko politiko. Ali vas tudi Mermoljevi stotisočaki ne bodo streznili in odstranili mreno od vaših oči? Pri drugih narodih take izdajalce in škodljivce izzenejo. — To vam piše prijatelj, ki je svojčas tudi nasedel Mermoljeva laži-obljubam.

Zmaga Slovencev v Marenberku. Pri občinskih volitvah za trg Marenberk dne 18. sept. so nastopili združeni zavodni Slovenci proti socijalnim demokratom, kateri so sprejeli v svoje vrste vse zagrizene nasprotnike slovenstva. Slovenci so nastopili s 3 listami in sicer: z uradniško, posestniško in obrtniško. Prva je dobila 8, druga 4 in tretja 1 odbornika, Socijalni demokrati oziroma Nemci so dobili od to samo 3 mandate. Tako bo dobil trg Marenberk slovenskega župana. Slov. ljudska stranka je v občinskem odboru močno zastopana. Castitamo Marenberžanom k lepemu uspehu!

Duh. vesti. Duhovniki in voditelji III. reda sv. Frančiška imajo svoj L. sestanek dne 28. septembra v marib. frančiskanskem samostanu. — Srebrno sv. mašo so slavili v St. Iju pri Velenju gg. duhovniki naše škofije, ki so bili posvečeni leta 1896. Ljudstvo se je te lepe slavnosti udeležilo v velikem številu.

Orlovski dom bo otvorjen v nedeljo, dne 25. t. m. v Oplotnici pri Cadramu. Otvoritev novega doma se bo začela s cerkveno slovesnostjo, nadaljevala z govori in končala z javno telovadbo.

To so prijatelji kmeta! Ormoški demokrati so izbacili kmete iz Okrajne posojilnice. V nadzorstvu Okrajne posojilnice so sedeli leta in leta ugledni kmetje Matjaž Masten, Anton Bedjanec in Jakob Meško. Okrajna posojilnica v Ormožu se je namreč prištevala med kmečke denarne zavode in je dobivala tudi od kmeta največ denarnih vlog. Na zadnjem občnem zboru pa so se prvaki posojilnice naših kmetov v nadzorstvu in člana načelstva g. Florjana Kuhariča, ki je bil eden najstarejših funkcionarjev tega denarnega zavoda, na nezasišen način odkrižali. Na demokratom lasten način so sklicali občni zbor, na katerem so po daljšem prerokanju prišli do zaključka, da ne rabijo več klerikalnega kmečkega denarja, pa